PÄÄTÖKSET

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2021/2271,

annettu 11 päivänä lokakuuta 2021,

Århusin yleissopimuksen sopimuspuolten kokouksen seitsemännessä istunnossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta yleissopimuksen noudattamista koskeviin asioihin ACCC/C/2008/32, ACCC/C/2015/128, ACCC/C/2013/96, ACCC/C/2014/121 ja ACCC/C/2010/54

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission (UN/ECE) yleissopimus tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa ([1]), jäljempänä 'Århusin yleissopimus', hyväksyttiin Euroopan yhteisön puolesta 17 päivänä helmikuuta 2005 neuvoston päätöksellä 2005/370/EY ([2]).

(2) Unioni pani Århusin yleissopimuksen velvoitteet toimielintensä ja elintensä osalta täytäntöön erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1367/2006 ([3]).

(3) Århusin yleissopimuksen 15 artiklan nojalla perustettiin Århusin yleissopimuksen valvontakomitea, jäljempänä 'valvontakomitea'. Valvontakomitea on toimivaltainen arvioimaan, miten Århusin yleissopimuksen sopimuspuolet noudattavat kyseisen yleissopimuksen nojalla niille kuuluvia velvoitteita.

(4) Århusin yleissopimuksen sopimuspuolten kokouksen, jäljempänä 'sopimuspuolten kokous', on määrä hyväksyä 18–20 päivänä lokakuuta 2021 pidettävässä seitsemännessä istunnossaan päätös VII/8f, jäljempänä 'päätös VII/8f', joka koskee unionin sille Århusin yleissopimuksen nojalla kuluvien velvoitteiden noudattamista, mukaan lukien erityisesti valvontakomitean päätelmät ja suositukset asioissa ACCC/C/2008/32 ja ACCC/C/2015/128. Päätös VII/8f kattaa myös valvontakomitean päätelmät asioissa ACCC/C/2013/96 ja ACCC/C/2014/121 sekä raportissa pyynnön ACCC/M/2017/3 täytäntöönpanosta päätöksen V/9 g osalta (asia ACCC/C/2010/54).

(5) Päätelmät asioissa ACCC/C/2008/32, ACCC/C/2015/128, ACCC/C/2013/96 ja ACCC/C/2014/121 toimitetaan sopimuspuolten kokouksen vahvistettaviksi päätöksenä VII/8f, jolloin ne saisivat Århusin yleissopimuksen virallisen tulkinnan aseman ja olisivat Århusin yleissopimuksen sopimuspuolia ja Århusin yleissopimuksen elimiä sitovia.

(6) Valvontakomissio toimitti unionille 17 päivänä maaliskuuta 2017 päätelmänsä asiassa ACCC/C/2008/32, joka koski muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta unionin tasolla. Valvontakomitea katsoi päätelmiensä 123 kohdassa, että "kyseinen sopimuspuoli ei noudata yleissopimuksen 9 artiklan 3 ja 4 kohtaa siltä osin kuin on kyse yleisöön kuuluvien muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta, koska sen enempää Århus-asetuksella kuin EU:n tuomioistuimen oikeuskäytännöllä ei panna kyseisistä kohdista johtuvia velvoitteita täytäntöön eikä niissä noudateta niitä".

([1]) EUVL L 124, 17.5.2005, s. 4.

([2]) Neuvoston päätös 2005/370/EY, tehty 17 päivänä helmikuuta 2005, tiedon saantia, yleisön osallistumisoikeutta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa koskevan yleissopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 124, 17.5.2005, s. 1).

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1367/2006, annettu 6 päivänä syyskuuta 2006, tiedon saatavuutta, yleisön osallistumista päätöksentekoon sekä oikeuden saatavuutta ympäristöasioissa koskevan Århusin yleissopimuksen määräysten soveltamisesta yhteisön toimielimiin ja elimiin (EUVL L 264, 25.9.2006, s. 13).

(7) Unioni antoi Århusin yleissopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä Århusin yleissopimuksen elimille ilmoituksen, jonka se toisti Århusin yleissopimuksen hyväksymisen yhteydessä; tämän ilmoituksen mukaan ”yhteisön institutionaalisissa ja oikeudellisissa puitteissa […] yhteisön toimielimet soveltavat yleissopimusta asiakirjojen saatavuutta koskevien tämänhetkisten ja tulevien sääntöjensä sekä muiden yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien, asiaa koskevien yhteisön säännösten mukaisesti”.

(8) Asetuksen (EY) N:o 1367/2006 mukainen hallinnollinen uudelleentarkastelu täydentää unionin yleistä tuomioistuinvalvonnan järjestelmää, jonka puitteissa yleisöön kuuluvilla on mahdollisuus saattaa hallintotoimet uudelleen tutkittaviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 263 artiklan neljännen kohdan nojalla nostamalla kanne suoraan unionin tasolla sekä SEUT 267 artiklan mukaisesti ennakkoratkaisupyyntöjen välityksellä, joita voivat esittää kansalliset tuomioistuimet, jotka ovat erottamaton osa perussopimusten mukaista unionin järjestelmää. Sillä, että kansallisilla tuomioistuimilla on SEUT 267 artiklan nojalla toimivalta esittää ennakkoratkaisupyyntö Euroopan unionin tuomioistuimelle, on olennainen merkitys kyseisessä järjestelmässä. SEUT 267 artiklan nojalla jäsenvaltioiden kansalliset tuomioistuimet ovat unionin oikeuden yleisinä tuomioistuimina erottamaton osa unionin oikeussuojajärjestelmää ([4]).

(9) Ottaen huomioon valvontakomitean asiassa ACCC/C/2008/32 esille ottamat ongelmakysymykset komissio esitti 14 päivänä lokakuuta 2020 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EY) N:o 1367/2006 muuttamiseksi, jäljempänä ’asetuksen (EY) N:o 1367/2006 muutos’. Lainsäädäntövallan käyttäjät pääsivät poliittiseen yhteisymmärrykseen asetuksen (EY) N:o 1367/2006 muutoksesta 12 päivänä heinäkuuta 2021. Asetuksen (EY) N:o 1367/2006 muutos varmistaa, että unionin oikeus on muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa koskevien Århusin yleissopimuksen määräysten mukainen tavalla, joka on yhteensopiva unionin oikeuden perusperiaatteiden ja sen tuomioistuinvalvontaa koskevan järjestelmän kanssa.

(10) Komissio on tiedottanut valvontakomitealle poliittisen yhteisymmärryksen yksityiskohdista koskien asetuksen (EY) N:o 1367/2006 muutosta ja toimittanut valvontakomitealle kyseisen muutoksen konsolidoidun version. Lisäksi komissio on tiedottanut valvontakomitealle lainsäädäntömenettelyn seuraavista vaiheista ja siitä, että asetuksen (EY) N:o 1367/2006 muutoksen on määrä tulla voimaan viimeistään marraskuun alussa 2021. Päätöksen VII/8f olisi sen vuoksi suhtauduttava myönteisesti asetuksen (EY) N:o 1367/2006 muutoksella lisättäviin toimenpiteisiin ja pantava merkille, että kun asetuksen (EY) N:o 1367/2006 muutos tulee voimaan, se vastaa kaikilta osin valvontakomitean päätelmiin asiassa ACCC/C/2008/32.

(11) Valvontakomitea toimitti unionille 17 päivänä maaliskuuta 2021 päätelmänsä asiassa ACCC/C/2015/128. Valvontakomitea katsoi, että unioni rikkoi Århusin yleissopimusta, koska yleisöön kuuluvilla ei ollut mahdollisuutta käyttää hallinnollisia tai oikeudellisia menettelyjä valtiontukitoimenpiteitä koskevien komission päätösten riitauttamiseksi.

(12) Komissio pani merkille valvontakomitean asiassa ACCC/C/2015/128 esittämät ongelmakysymykset ja päätelmät ja antoi osana asetuksen (EY) N:o 1367/2006 muutosta koskevaan poliittiseen yhteisymmärrykseen johtanutta poliittista kompromissia lausuman, jossa se sitoutui ”analysoimaan päätelmien vaikutuksia ja arvioimaan käytettävissä olevia vaihtoehtoja. Komissio saattaa tämän arvioinnin päätökseen ja julkaisee sen vuoden 2022 loppuun mennessä. Komissio aikoo tarvittaessa esittää vuoden 2023 loppuun mennessä toimenpiteitä kysymyksen ratkaisemiseksi ottaen huomioon Århusin yleissopimuksen mukaiset EU:n ja sen jäsenvaltioiden velvoitteet ja valtiontukia koskevat unionin oikeuden säännöt.”

(13) Unionin olisi ilmoitettava, että komissio on sitoutunut analysoimaan valvontakomitean päätelmien vaikutuksia, arvioimaan käytettävissä olevia vaihtoehtoja, saattamaan arvioinnin päätökseen ja julkaisemaan sen sekä esittämään tarvittaessa toimenpiteitä valvontakomitean esille ottaman kysymyksen ratkaisemiseksi lausumassa ilmoitetuissa määräajoissa ja ottaen huomioon valtiontukia koskevat unionin oikeuden säännöt. Sen vuoksi unionin olisi pantava merkille valvontakomission päätelmät asiassa ACCC/C/2015/128 ja ehdotettava sopimuspuolten kokoukselle, että kyseisiä päätelmiä koskevan kannan hyväksymistä lykätään sopimuspuolten kokouksen seuraavaan istuntoon sen sijaan, että kyseiset päätelmät vahvistettaisiin. Mikäli muut Århusin yleissopimuksen sopimuspuolet eivät hyväksy

([4]) Unionin tuomioistuimen lausunto 1/09 (täysistunto), 8.3.2011, lausunto annettu SEUT 218 artiklan 11 kohdan nojalla, ECLI:EU:C2011:123, 80 kohta.

unionin kantaa, jossa pannaan merkille valvontakomission päätelmät asiassa ACCC/C/2015/128, unionin olisi ehdotettava, että päätöksen VII/8f asiaa ACCC/C/2015/128 koskevasta osasta päätetään erikseen, ja unionin olisi hylättävä päätöksen VII/8f kyseisen osan hyväksyminen tarkoituksena lykätä päätöksentekoa kyseisistä valvontakomitean päätelmistä. Mikäli päätöksen VII/8f kyseisestä osasta ei ole mahdollista päättää erikseen, unionin olisi kaikki keinot tätä varten käytettyään ja viimeisenä keinona otettava se kanta, että päätöksen VII/8f hyväksyminen lykätään kokonaisuudessaan sopimuspuolten kokouksen seuraavaan istuntoon.

(14) Valvontakomitean päätelmät asiassa ACCC/C/2013/96 koskevat sitä, miten unioni noudattaa velvoitteitaan komission hyväksymän luettelon ”Yhteistä etua koskevat hankkeet” yhteydessä.

(15) Valvontakomitean päätelmät asiassa ACCC/C/2014/121 koskevat sitä, miten unioni noudattaa velvoitteitaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU ([5]) mukaisten lupaehtojen tarkistamisen tai ajan tasalle saattamisen yhteydessä.

(16) Valvontakomitean päätelmät raportissa pyynnön ACCC/M/2017/3 täytäntöönpanosta koskevat päätöksen V/9 g jatkotoimia (asia ACCC/C/2010/54, vahvistettu sopimuspuolten kokouksessa vuonna 2014).

(17) On aiheellista määrittää kanta, joka otetaan unionin puolesta sopimuspuolten kokouksen seitsemännessä istunnossa, koska päätös VII/8f tulee olemaan unionia sitova,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Århusin yleissopimuksen sopimuspuolten kokouksen, jäljempänä ’sopimuspuolten kokous’, seitsemännessä istunnossa unionin puolesta otettava kanta päätökseen VII/8f, jäljempänä ’päätös VII/8f’, joka koskee unionin sille Århusin yleissopimuksen nojalla kuuluvien velvoitteiden noudattamista, siltä osin kuin on kyse asiasta ACCC/C/2008/32, on päätöksen VII/8f hyväksyminen ja valvontakomitean päätelmien ja suositusten vahvistaminen. Unionin on kuitenkin varmistettava, että kyseisessä päätöksessä otetaan huomioon seuraavat seikat:

— päätöksessä VII/8f on todettava myönteisenä seikkana, että unioni on toteuttanut kaikki tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen valvontakomitean päätelmien noudattamisen; ja

— päätöksessä VII/8f on vahvistettava, että unioni on täyttänyt kaikilta osin valvontakomitean suositukset asiassa ACCC/C/2008/32 heti, kun asetuksen (EY) N:o 1367/2006 muutokset tulevat voimaan.

Unionin on päätökseen VII/8f liittyvässä lausumassa asian ACCC/C/2008/32 osalta painotettava unionin kansallisten tuomioistuinten keskeistä asemaa unionin oikeuden yleisinä tuomioistuimina ja SEUT 267 artiklan mukaista ennakkoratkaisumenettelyä pätevänä vireillepano- ja muutoksenhakukeinona.

2 artikla

1. Sopimuspuolten kokouksen seitsemännessä istunnossa unionin puolesta otettava kanta päätökseen VII/8f, siltä osin kuin on kyse asiasta ACCC/C/2015/128, on olla vahvistamatta valvontakomitean päätelmiä, vaan sen sijaan panna merkille valvontakomitean esittämät ongelmakysymykset ja päätelmät ja ehdottaa kyseistä asiaa koskeviin päätelmiin otettavan kannan hyväksymisen lykkäämistä sopimuspuolten kokouksen seuraavaan istuntoon.

2. Perustellakseen tällaista lykkäämispyyntöä ja osoittaakseen valmiutensa jatkotoimiin viipymättä valvontakomitean asiaa ACCC/C/2015/128 koskevien päätelmien osalta unionin on ilmoitettava, että asetuksen (EY) N:o 1367/2006 muuttamista koskevan lainsäädäntömenettelyn yhteydessä komissio on antanut lausuman, jossa

— se totesi analysoivansa parhaillaan päätelmien vaikutuksia ja arvioivansa käytettävissä olevia vaihtoehtoja;

([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/75/EU, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen) (EUVL L 334, 17.12.2010, s. 17).

— se sitoutui saattamaan kyseisen arvioinnin päätökseen ja julkaisemaan sen vuoden 2022 loppuun mennessä;

— se sitoutui tarvittaessa esittämään vuoden 2023 loppuun mennessä toimenpiteitä kysymyksen ratkaisemiseksi ottaen huomioon unionille ja sen jäsenvaltioille Århusin yleissopimuksen nojalla kuuluvat velvoitteet ja valtiontukia koskevat unionin oikeuden säännöt.

Komission lausuma asetetaan muiden Århusin yleissopimuksen sopimuspuolten ja valvontakomitean saataville ennen sopimuspuolten kokouksen seitsemättä istuntoa.

3. Mikäli muut Århusin yleissopimuksen sopimuspuolet eivät hyväksy tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua unionin puolesta otettavaa kantaa asiassa ACCC/C/2015/128, sopimuspuolten kokouksen seitsemännessä istunnossa unionin puolesta otettava kanta päätökseen VII/8f, siltä osin kuin on kyse asiasta ACCC/C/2015/128, on, että päätetään erikseen päätöksen VII/8f asiaa ACCC/C/2015/128 koskevasta osasta ja hylätään päätöksen VII/8f kyseisen osan hyväksyminen tarkoituksena lykätä päätöksenteko kyseisistä valvontakomitean päätelmistä sopimuspuolten kokouksen seuraavaan istuntoon.

4. Jos tiiviistä neuvotteluista huolimatta Århusin yleissopimuksen puheenjohtajiston ja muiden Århusin yleissopimuksen sopimuspuolten kanssa ei ole mahdollista päättää erikseen päätöksen VII/8f asiaa ACCC/C/2015/128 koskevasta osasta ja lykätä päätöksentekoa kyseisestä asiasta samalla, kun vahvistetaan päätöksen VII/8f ne osat, jotka koskevat asioita ACCC/C/2008/32, ACCC/C/2013/96, ACCC/C/2014/121 ja ACCC/C/2010/54, ja jos unioni tulee paikalla tapahtuvassa koordinoinnissa siihen johtopäätökseen, että kaikki keinot tätä varten on jo käytetty, sopimuspuolten kokouksen seitsemännessä istunnossa unionin puolesta otettava kanta päätökseen VII/8f, siltä osin kuin on kyse asiasta ACCC/C/2015/128, on viimeisenä keinona se, että päätöksen VII/8f hyväksyminen lykätään kokonaisuudessaan sopimuspuolten kokouksen seuraavaan istuntoon.

3 artikla

Sopimuspuolten kokouksen seitsemännessä istunnossa unionin puolesta otettava kanta päätökseen VII/8f, siltä osin kuin on kyse asioista ACCC/C/2013/96 ja ACCC/C/2014/121 sekä pyynnöstä ACCC/M/2017/3 päätöksen V/9 g osalta (asia ACCC/C/2010/54), on hyväksyä päätöksessä VII/8f esitetyt valvontakomitean päätelmät ja suositukset.

4 artikla

Sopimuspuolten kokouksen seitsemännessä istunnossa unionin edustajat voivat sopia ilman uutta neuvoston päätöstä vähäisistä muutoksista 1, 2 ja 3 artiklassa tarkoitettuihin kantoihin jäsenvaltioita kuullen ja paikan päällä koordinoiden ja ottaen huomioon mahdolliset neuvottelut päätöksestä VII/8f.

5 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Luxemburgissa 11 päivänä lokakuuta 2021.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
J. PODGORŠEK